

ผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการเรียนรู้บูรณาการระหว่าง
รายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติกับรายวิชาที่เน้นทักษะปฏิบัติ
สำหรับครูวิชาชีพ สำหรับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษและ
สาขาวิชาภาษาจีน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Learning Outcomes Integrated with Natural Learning Resource Subjects
and Practical Skills for Professional Teacher Subjects of Third-Year Students
in Faculty of Education: English and Chinese Programs,
Rajabhat Rajanagarindra University

Received : March 24, 2022

Revised : June 27, 2022

Accepted : July 16, 2022

ดร.ธนภพ เพ็ญจัด¹
Darunbhop Pianjud

บุษยารัตน์ จันทร์ประเสริฐ²
Budsayarat Janprasert

จิรัชญา โคศิลา³
Jiratchaya Kosila

เสี่ยวซิน शेอ⁴
Xiaoxin She

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการเรียนรู้บูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่ง
ทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติกับรายวิชาที่เน้นทักษะปฏิบัติ สำหรับนักศึกษาครูชั้นปีที่ 3 สาขาวิชา
ภาษาอังกฤษและสาขาวิชาภาษาจีน 2) ศึกษาผลการเรียนรู้ของนักศึกษาที่เรียนผ่านรายวิชาที่ใช้แหล่ง
ทรัพยากรการเรียนรู้บูรณาการกับวิธีการเรียนรู้แบบเน้นทักษะปฏิบัติ 3) ศึกษาเจตคติที่มีต่อ
วิธีการวิธีการเรียนรู้ ประชากร ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีน ชั้นปีที่ 3

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Assistant. Prof. Dr. in Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University. e-Mail: kaewarasin@gmail.com

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Assistant. Prof. Dr. in Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University. e-Mail: darunbhop@gmail.com

³ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Instructor in Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University. e-Mail: suwatcharaporn@gmail.com

⁴ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์

Instructor in Faculty of Education, Rajabhat Rajanagarindra University. e-Mail: shexx123@hotmail.com

ปีการศึกษา 2564 เครื่องมือที่ใช้คือ 1) รูปแบบรายวิชาที่ใช้วิธีจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติบูรณาการกับการจัดการเรียนรู้รายวิชาที่ใช้การจัดการเรียนรู้แบบเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ 2) แบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชา 3) แบบประเมินเจตคติที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบวิธีการสอน ประกอบไปด้วย 5 องค์ประกอบ และ 5 ขั้นตอน 2) นักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชาเอก มีผลของการเรียนรู้ทั้ง 4 รายวิชาหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักศึกษามีเจตคติต่อแนวทางการจัดการเรียนรู้ ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 87.87 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

คำสำคัญ การจัดการเรียนรู้ด้วยแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างรายวิชา ทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study learning models integrated with natural learning resource subjects and management of practical skills for professional teacher of third-year students in Faculty of Education: English and Chinese Programs, 2) compare learning outcomes integrated with natural learning resource subjects and management of practical skills, and 3) to study students' attitude toward learning management. The sample was the third-year students' Faculty of Education majoring in English and Chinese programs in the academic year 2021. The research instruments were 1) the subject models used natural learning resources integrated with the learning methods used of practical skills for professional teacher, 2) course assessments, and 3) attitudes toward learning method assessments. The results of the study were as follows: (1) the integrated learning models were comprised of 5 components and 5 steps, (2) after studying the 4 subjects, the student's learning outcomes were statistically significantly higher at the .05 level, and (3) the students' attitude toward the learning management was at a highest level or 87.87 percent.

Keywords: Learning Management with Natural Learning Resources, Learning Management Integrated Subjects, Practical Skills for Professional Teacher Subjects

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิธีเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างรายวิชาจะส่งผลให้นักศึกษาที่เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง ไม่เน้นการเรียนรู้แบบท่องจำที่ไม่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในอนาคตได้ซึ่งเป็นการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะ โดยสมรรถนะเป็นพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการใช้ศักยภาพภายในตัวคนทั้งความรู้ ทักษะ เจตคติและคุณลักษณะแสดงออกผ่านการทำงาน สถานการณ์และการใช้ชีวิต หากได้ฝึกคิดแก้ปัญหาและลงมือทำด้วยตนเอง จะเป็นการแสดงออกถึงสมรรถนะที่แท้จริง ทั้งนี้ผู้ตัดสินซึ่งในที่นี้คืออาจารย์ผู้สอนต้องคำนึงถึงการวัดและประเมินผลแบบประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) (สุวิมล ว่องวานิช, 2546)

การจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ โดย นวลจิตต์ เขวกีร์ติพงษ์ (2535) ได้ออกแบบไว้มีวัตถุประสงค์เพื่อเน้นพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่ทำงานและเกิดทักษะความสามารถอย่างชำนาญรวมถึงมีเจตคติที่ดี (ทศนา แคมมณี, 2554) ดังนั้นจึงเป็นวิธีการที่ตอบสนองการจัดการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะที่กล่าวมาและสนองต่อสภาพบริบทแวดล้อมของการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาศาสตร์พระราชาร่วมกันเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับวิชาเอกของนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา เนื่องจากมหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์ตั้งอยู่ที่ตำบลหัวไทร อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา มีสถาบันเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ให้บุคคลภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยเข้ามาศึกษาดูงานด้านต่าง ๆ เช่น ใช้พื้นที่แบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ทำเกษตรแบบพอเพียง ทำนา-ปลูกผักปลอดสารพิษ ส่งผลให้เหมาะกับการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ

ขณะที่ในภาคการศึกษาที่มีรายวิชาข้างต้น นักศึกษาคณะครุศาสตร์สาขาวิชาภาษาอังกฤษมีวิชาเรียนรายวิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ และสาขาวิชาภาษาจีนมีวิชาเรียนรายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ซึ่งทั้ง 2 รายวิชา มีลักษณะของรายวิชาที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับนักศึกษาครูวิชาอาชีพผนวกกับการจัดการเรียนรู้โดยใช้สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ตามธรรมชาติท้องถิ่นที่เป็นอยู่ หรือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง แต่ในภาคการศึกษาที่ผ่านมา ไม่ได้มีการคำนึงถึงการบูรณาการระหว่างรายวิชาศาสตร์พระราชากับ 2 รายวิชาของสาขาวิชา ส่งผลให้ผลงานที่นักศึกษาต้องส่งเป็นงานหรือการบ้านมีจำนวนมาก และต้องหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่อาจต้องสร้างสถานการณ์จำลองซึ่งทำให้ยากลำบากต่อการจัดการเรียนรู้

ดังนั้นการบูรณาการการจัดการเรียนรู้โดยใช้เนื้อหาหรือกิจกรรมระหว่างรายวิชาศาสตร์พระราชากับรายวิชาทั้ง 2 รายวิชา ตามแต่ละสาขาวิชา จะส่งผลให้นักศึกษาไม่ต้องแบกรับภาระทำชิ้นงานหรือทำงานส่งเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสามารถทำชิ้นงานหรือการบ้านส่งแต่สามารถนำมาใช้สำหรับการวัดและประเมินผลในงานย่อยรายวิชาที่บูรณาการร่วมกันได้ตามแนวคิดการเรียนรู้ที่เน้นการบูรณาการซึ่งการบูรณาการการเรียนรู้ระหว่างวิชา (Interdisciplinary) เป็นการนำเนื้อหาสาระของหลาย ๆ วิชามาสัมพันธ์เป็นเรื่องเดียวกันภายใต้หัวข้อเรื่อง (theme) ที่เลือก (ทศนา แคมมณี, 2554) เมื่อนำทั้งสองวิธีการมาผนวกกันจะทำให้การเรียนของนักศึกษาเกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลการเรียนรู้จากการบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติร่วมกันผนวกกับรายวิชาที่มีวิธีการเรียนรู้เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพของนักศึกษาชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาภาษาอังกฤษและสาขาวิชาภาษาจีน ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ของนักศึกษา ที่เรียนด้วยการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติกับรายวิชาเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ
2. ศึกษารูปแบบวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติกับรายวิชาเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ
3. ศึกษาเจตคติที่มีต่อวิธีการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติกับรายวิชาเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากร ได้แก่ นักศึกษาครูสาขาวิชาภาษาอังกฤษและสาขาวิชาภาษาจีน ชั้นปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564 ที่ลงทะเบียนเรียน 1) วิชาศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีลักษณะของรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ และ 2) วิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษและวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ซึ่งมีลักษณะของรายวิชาเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ จำนวน 33 คน โดยแบ่งเป็น ภาษาอังกฤษ จำนวน 17 คน และสาขาวิชาภาษาจีน จำนวน 16 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. รูปแบบวิธีการสอนบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันผนวกกับวิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ โดยทั้ง 3 รายวิชาผู้สอนร่วมกันออกแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามองค์ประกอบและขั้นตอนดังกล่าว บนพื้นฐานการใช้เนื้อหาวิชาและสื่อการเรียนรู้ที่เป็นแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ร่วมกัน ใช้สถานการณ์และสื่อการสอนเพื่อเชื่อมโยงเนื้อหาความรู้สู่แต่ละรายวิชา โดยชิ้นงานหรือโครงการที่นักศึกษาทำส่งจะสามารถส่งเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ได้ในทั้งสองประเภท วิธีการเรียนรู้มีอาจารย์และภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผู้ช่วยชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ บนความช่วยเหลือของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะมาช่วยขยายผลการใช้หรือนำเสนอชิ้นงานต่อไป ซึ่งทั้ง 3 รายวิชามีการเรียนรู้ที่เหมือนกัน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) นักศึกษา (2) แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ (3) สถานการณ์และสื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้รายวิชา (4) อาจารย์และภูมิปัญญาท้องถิ่น และ (5) หน่วยงานขยายผล และมี 5 ขั้นตอน ได้แก่ (1) กระตุ้นให้อยากเรียนรู้และเห็นคุณค่า (2) ศึกษาหลักการสำคัญ

(3) ลองฝึกปฏิบัติงานและแผนการจัดการเรียนรู้ (4) ประเมินผลการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนร่วมกัน
(5) ประเมินความคงทนและยั่งยืน

2. แบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้เป็นแบบวัดและประเมินผลตามลักษณะกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ทั้ง 4 วิชาที่ดำเนินการอยู่แล้ว ออกแบบให้สัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

3. แบบประเมินเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้เป็นมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้

โดยรูปแบบวิธีการสอน แบบวัดและประเมินผลการเรียนรู้ และแบบประเมินเจตคติ ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 3 คน ประเมินและให้ข้อเสนอแนะ ก่อนนำมาปรับปรุงและนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากระยะเวลาในช่วงจัดการเรียนรู้ตลอดภาคการศึกษาเป็นช่วงคาบเกี่ยวระหว่างสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 โดยนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษและภาษาจีนพักอาศัยที่บ้านคิดเป็นร้อยละ 64.70 และ 75.00 ของจำนวนนักศึกษาแต่ละสาขาวิชา ตามลำดับ รองลงมาพักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยและเอกชนจำนวนเท่า ๆ กัน โดยนักศึกษาทุกคนเลือกที่พักตามความสะดวกที่เอื้อกับการใช้เครื่องมือติดต่อสื่อสารและอินเทอร์เน็ตอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบวิธีการรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดและจัดทำรูปแบบวิธีการสอนบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ผนวกกับวิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ จากนั้นนำแนวทางดังกล่าวให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ด้านการจัดการเรียนรู้ประเมินความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบและขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ของทั้ง 4 รายวิชา

2. ออกแบบและจัดทำเครื่องมือวัดประเมินผลการเรียนรู้ รวมถึงแบบวัดเจตคติ จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ประเมินเครื่องมือวัดผลและประเมินผลดังกล่าว นำข้อเสนอแนะที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงและให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินอีกครั้งหนึ่งเพื่อรับรองคุณภาพ

3. นำเครื่องมือในข้อที่ 1-2 ไปทดลองใช้ในการจัดการเรียนรู้ในคาบเรียนของทั้ง 4 วิชา ประกอบด้วย นักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ได้แก่ รายวิชาศาสตร์พระราชารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและรายวิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน ได้แก่ รายวิชาศาสตร์พระราชารเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น และรายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร และนำผลการเรียนในทั้ง 4 รายวิชามาวิเคราะห์ข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และเทียบกับเกณฑ์ระดับในการแปลความหมาย

ผลการวิจัย

1. รูปแบบวิธีการสอนบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติกับรายวิชาที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ ซึ่งมีผลการประเมินรูปแบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีรายละเอียดแสดงต่อไปนี้

ภาพที่ 1 รูปแบบวิธีการสอนบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน
ผนวกกับรายวิชาที่ใช้วิธีสอนเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ

องค์ประกอบด้านนักศึกษา ซึ่งเป็นนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชาเป็นผู้เรียนในรายวิชาจะเป็นผู้คิดแนวทางของโครงการ/งานที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้วิชาศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นและสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามหลักการที่วิเคราะห์และสังเคราะห์ขึ้น มีลักษณะของรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติจัดการเรียนรู้ ขณะที่รายวิชาหนึ่งมีลักษณะเน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ โดยนักศึกษาศาษาวิชาภาษาอังกฤษคิดค้นสื่อการสอนและวิธีการสอนที่เกิดขึ้นจากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติเพื่อสร้างชิ้นงานและวิธีสอนตอบสนองรายวิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ และอีกรายวิชาหนึ่งนักศึกษาศาษาวิชาภาษาจีนเชื่อมโยงกระบวนการสื่อสารอย่างง่ายที่นำไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อตอบสนองในรายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร ทั้งนี้ในการดำเนินการจะมีอาจารย์และภูมิปัญญาท้องถิ่นทำหน้าที่เป็นผู้สนับสนุนการเรียนรู้และโค้ช (Facilitator and Coaching) ผ่านการใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ ที่นำมาออกแบบสถานการณ์และเป็นสื่อการสอนเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างรายวิชาและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ท้ายที่สุดคำนึงถึงการขยายผลโครงการสู่หน่วยงานอื่น ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์และเกิดความยั่งยืน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้เริ่มจากขั้นตอนแรกอาจารย์และภูมิปัญญาท้องถิ่นใช้วิธีการกระตุ้นการเรียนรู้ให้นักศึกษาอยากเรียนและเห็นคุณค่าของสิ่งที่จะปฏิบัติบนสภาพแวดล้อมจริงที่เกิดขึ้นชี้ให้เห็นถึงแนวทางการบูรณาการการดำรงชีวิตที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาหรือเรื่องที่นักเรียนได้เรียนรู้

จากนั้นขั้นตอนที่ 2 ศึกษาหลักการสำคัญ โดยศึกษาหลักการเพื่อตอบสนองรายวิชาเอก ผนวกกับศึกษาหลักการหรือทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตเพื่อตอบสนองรายวิชาศาสตร์พระราชาฯ และทดลองฝึกปฏิบัติงานโดยทดลองโครงการเบื้องต้นที่ผู้สอนหรือภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดผ่านแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติภายใต้การควบคุมดูแลของสถาบันเศรษฐกิจพอเพียงและแหล่งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ๆ จากนั้นนักศึกษาสร้างโครงการและแผนการเรียนรู้ ซึ่งกระบวนการดังกล่าวเป็นขั้นตอนที่ 3 กระบวนการนี้สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาอังกฤษจะได้แนวทางในการผลิตสื่อการสอนผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติแบบมืออาชีพ ขณะที่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีนได้วิธีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาจีนเพื่อการสื่อสารให้กับนักเรียน จากนั้นขั้นตอนที่ 4 ร่วมกันประเมินผลและให้ผลป้อนกลับถึงสิ่งที่ดีและควรปรับปรุง สุดท้ายดำเนินการในขั้นตอนที่ 5 ประเมินความคงทนและยั่งยืนจากโครงการที่ปฏิบัติและเนื้อหาที่เรียน โดยโครงการที่ปฏิบัติให้ร่วมกันพิจารณาว่าเกิดความยั่งยืนอย่างไร เนื้อหาที่เรียนร่วมกันพิจารณาว่านักเรียนจะเรียนรู้ได้คงทนอย่างไร

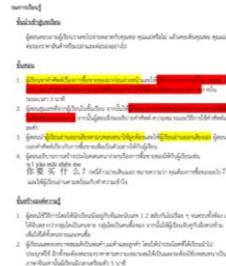

ภาพที่ 2 การดำเนินการโครงการทดลองเบื้องต้นตามที่คุณสอนและภูมิปัญญาท้องถิ่นจัดให้

ภาพที่ 3 นักศึกษาสาขาวิชาภาษาจีน

และภาษาอังกฤษสร้างโครงการของตนเองซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพและการเรียนรู้เน้นใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ

ภาพที่ 4 ผู้เรียนสร้างแผนการเรียนรู้

ตามศาสตร์พระราชาและสื่อการสอนบูรณาการรายวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารและรายวิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ

2. ผลของการเรียนรู้ของนักศึกษาทั้ง 3 รายวิชา ได้แก่ วิชาศาสตร์พระราชาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น วิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.05 แสดงให้เห็นว่ามีผลสัมฤทธิ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ตั้งไว้ในแต่ละรายวิชาและมีความสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการระหว่างรายวิชา

นอกจากนี้นักศึกษาร้อยละ 100.00 สามารถสรุปหลักการสำคัญของรายวิชาผ่านกระบวนการวิเคราะห์-สังเคราะห์ นำมาเป็นหลักการออกแบบโครงการและแผนจัดการเรียนรู้ และนักศึกษาได้คะแนนการลงฝึกปฏิบัติในระดับสูงสุด ร้อยละ 78.78 และระดับปานกลาง ร้อยละ 21.22 ซึ่งแสดงให้เห็นว่ารูปแบบวิธีการสอนบูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน (ดังเช่นวิทยาศาสตร์พระราชทานเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น) ผนวกกับวิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ (ดังเช่นวิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษ และวิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสาร) เมื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้แล้ว ส่งผลให้ผู้เรียนมีความสุขและตั้งใจทำงาน

3. นักศึกษามีเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบดังกล่าวในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 87.87 ของจำนวนนักศึกษาทั้งหมด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การศึกษารูปแบบซึ่งมีองค์ประกอบและขั้นตอนการเรียนรู้บูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติร่วมกันผนวกกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพในทุกองค์ประกอบส่งผลต่อการเกิดสมรรถนะนักศึกษาครูโดยองค์ประกอบด้านอาจารย์และ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นผู้มอบแนวทางเกี่ยวกับหลักคิดและโครงการพระราชดำริซึ่งเป็นหนึ่งในสมรรถนะตามแนวทางของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่คิดขึ้น (สภาคณบดีคณะครุศาสตร์, 2562) ผนวกกับช่วงสถานการณ์การจัดการเรียนรู้เป็นการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้ต้องผสมผสานระหว่างจัดการเรียนรู้จากที่พักอาศัยและจัดการเรียนรู้จากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ เช่น สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ (2564) และแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ที่ผู้เรียนหาไว้ ทำให้ต้องมีการระดมความรู้จากอาจารย์ผู้สอน เพื่อนักศึกษาและภูมิปัญญาชาวบ้านพร้อมไปกับการสร้างบรรยากาศให้เกิดการนำเรียนรู้ตามแนวคิดของวิธีสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ (นวลจิตต์ เชาวเกียรติพงศ์, 2535) ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์สังเคราะห์ไปพร้อมกับการเกิดการเห็นคุณค่าและมีความสุขกับการเรียนรู้ ซึ่งเกี่ยวข้องกับองค์ประกอบด้านนักศึกษา องค์ประกอบด้านอาจารย์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น ขั้นตอนที่ 1 กระตุ้นให้อยากรู้และเห็นคุณค่า และ ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาหลักการสำคัญ เมื่อเข้าสู่ขั้นตอนที่ 3 การลงฝึกปฏิบัติงาน และสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ ต้องอาศัยองค์ประกอบแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติมาช่วยในการออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ออกแบบสื่อการสอน และออกแบบวิธีการสื่อสารที่สำคัญต่อการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาต่าง ๆ ผสมผสานไปกับองค์ประกอบด้านสถานการณ์และสื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้รายวิชา จากนั้นดำเนินการขั้นตอนที่ 4 ประเมินผลและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน และพัฒนาสู่ขั้นตอนที่ 5 ทำให้เกิดความยั่งยืนทั้งความยั่งยืนที่เกิดขึ้นจากการจัดโครงการที่เห็นผลผลิต (Output) ที่ได้ผลลัพธ์ (Outcome) ที่เป็นประโยชน์และ

เกิดผลเป็นระยะเวลายาวนาน และเกิดความยั่งยืนจากการจัดการเรียนรู้ผ่านการออกแบบแผนการสอนที่ให้นักเรียนนำสิ่งที่นักศึกษาคูสอนนำไปใช้ได้ในอนาคตทั้งนี้ต้องอาศัยองค์ประกอบด้านหน่วยงานขยายผลการดำเนินการเป็นผู้ช่วยสร้างให้เกิดความยั่งยืน

2. ผลการจัดการเรียนรู้ทุกวิชาของนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยทุกรายวิชานักศึกษาได้เกรด A เป็นส่วนมากที่ผลการจัดการเรียนรู้เป็นเช่นนี้เพราะมีกระบวนการสอนตามทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาชีพซึ่งผู้สอนเริ่มตั้งแต่วิเคราะห์งานที่จะให้ผู้เรียนทำ แบ่งงานจากง่ายไปสู่ยาก ให้ลองฝึกปฏิบัติก่อนออกไปดำเนินการจริง (ทศนา แคมมณี, 2554) เช่น

(1) วิทยาศาสตร์พระราชฯ ผู้เรียนได้ฝึกทดลองทำแปลงนาสาธิตก่อนออกไปดำเนินโครงการอื่นของตนเองที่สร้างความรู้ด้วยตนเอง สัมพันธ์กับที่ เกษม วัฒนชัย (2555) ได้กล่าวว่ามีมนุษย์สร้างความรู้ได้ด้วยตนเอง แต่ละคนมีความสามารถที่แตกต่างกัน วิธีการเรียนไม่เหมือนกัน การสอนลูกศิษย์ให้ใช้หลักในการสร้างความรู้-หลักคิด อย่าสอนรายละเอียด ซึ่งในรายวิชาได้ออกแบบโจทย์กว้าง ๆ ที่เป็นแหล่งเรียนรู้ธรรมชาติเพื่อนักศึกษาจะได้ต่อยอดหลักคิดการดำเนินชีวิตมาปรับใช้ในการทำโครงการที่มอบหมายและเกิดความยั่งยืน พร้อมกับให้ลองฝึกคิดการนำโครงการทั้งสองไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้โดยออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้และนำมาเรียนรู้ร่วมกัน

(2) วิชาภาษาศาสตร์และเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการสอนภาษาอังกฤษให้ผู้เรียนได้ลองฝึกออกแบบสื่อการสอนดิจิทัลเนื้อหาภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมการเรียนรู้จากแปลงนาสาธิตทำให้นักศึกษาได้ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จากแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติที่จับต้องได้จริง เหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่นที่นักเรียนอยู่อาศัยผสานกับร่วมคิดร่วมทำกับเพื่อนนักศึกษาและอาจารย์ผู้มีความรู้ความสามารถซึ่งตรงกับ วิจารย์ พานิช (2555) ได้กล่าวถึงทักษะการเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ที่จะต้องอาศัยการสร้างองค์ความรู้ให้เกิดในตัวบุคคลไปพร้อม ๆ กับเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมที่จะต้องอาศัยการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การสื่อสาร และการริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งนักศึกษาได้ใช้ทักษะทั้ง 3 ด้านในการออกแบบชิ้นงานเพื่อตอบโจทย์รายวิชาบูรณาการทั้ง 2 วิชา

(3) วิชาภาษาจีนเพื่อการสื่อสารให้นักศึกษาฝึกเรียบเรียงประโยค ฝึกการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาจีนจากกิจกรรมการเรียนรู้ที่จัดขึ้นกับแหล่งการเรียนรู้ทรัพยากรธรรมชาติ นำธรรมชาติรอบข้างมาออกแบบรายวิชาที่จะสอนนักเรียนต่อไป เช่น คำศัพท์เกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ปลูกข้าว บทสนทนาในวงข้าว หรือคำศัพท์ หรือบทสนทนาที่ใช้สื่อสารในสถานการณ์ที่จัดโครงการขึ้น เช่น การติดต่อสถานที่ราชการเพื่อนัดหมายเวลา เป็นต้น

(4) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการรายวิชา ผู้เรียนไม่แบกรับภาระงานแต่ละวิชาหนักเกินไป และออกแบบชิ้นงานหรือโครงการและดำเนินการภายใต้การวัดและประเมินผลร่วมกัน ผู้เรียนเกิดความสุขในการเรียนรู้ ดังที่ปรากฏผลในขั้นตอนทดลองฝึกปฏิบัติงานซึ่งได้คะแนนอยู่ในระดับสูงสุดและผลงานที่ผลิตขึ้นมีคุณภาพ เนื่องมาจากอาจารย์ผู้สอนรายวิชาศาสตร์พระราชฯ เพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของ

ทั้งสองสาขาวิชา ได้แก่ อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจำนวนหนึ่งคน สอนคู่กับอาจารย์ประจำสาขาวิชาและอาจารย์รายวิชาเอกอีกสองวิชาที่มีความเชี่ยวชาญในรายวิชาเอก

3. นักศึกษาส่วนใหญ่มีเจตคติต่อรูปแบบการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด ที่เป็นเช่นนี้เพราะนักศึกษาได้เรียนรู้เชิงสมรรถนะตามความสามารถที่แต่ละคนมี ได้ออกแบบโครงการหรือแผนการสอนตามสิ่งที่ตนเองต้องการ ผนวกกับในขั้นตอนเริ่มต้นอาจารย์และภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ใช้วิธีสอนแบบกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้และเห็นคุณค่าของรายวิชา จึงทำให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้ ซึ่งตรงกับที่ทศนา แชมมณี (2554) ได้กล่าวถึงวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำรูปแบบการเรียนรู้บูรณาการระหว่างรายวิชาที่ใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติ ผนวกกับวิธีการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ ต้องพิจารณาการจัดการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างผู้สอนรายวิชาอย่างจริงจัง เพื่อออกแบบให้เกิดชิ้นงานจำนวนน้อยแต่สามารถวัดและประเมินผลได้ในทุกกระบวนการเรียนรู้ของรายวิชาที่เกิดการบูรณาการร่วมกัน

2. ต้องพิจารณาแหล่งเรียนรู้ที่สัมพันธ์กับเนื้อหาวิชาที่บูรณาการเพื่อให้สัมพันธ์กับประสบการณ์ตรงที่ผู้เรียนจะได้รับโดยแหล่งการเรียนรู้ต้องสัมพันธ์กับการใช้ชีวิตจริงของผู้เรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษารูปแบบการเรียนรู้อื่น ๆ นอกจากวิธีการเรียนรู้โดยใช้แหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ธรรมชาติหรือวิธีการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติสำหรับครูวิชาอาชีพ โดยเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนรู้บนฐานสมรรถนะเพื่อให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ได้ในชีวิตจริง

บรรณานุกรม

เกษม วัฒนชัย. (2555). การเรียนรู้ที่แท้และพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มติชน.

ทศนา แชมมณี. (2554). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มี

ประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 14. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นวลจิตต์ เขวากีรติพงศ์. (2535). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัติ

สำหรับครูวิชาชีพ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและ

การสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิจารณ์ พานิช. (2555). วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ:

มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์วงศ์.

สถาบันเศรษฐกิจพอเพียง มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์. (2564). รายงานประจำปี 2564.

ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์.

สภาคณบดีคณะครุศาสตร์. (2562). **ตารางความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถโดยรวม**

สมรรถนะหลักและรายวิชาของแต่ละชั้นปี กลุ่มวิชาการศึกษา. การประชุมร่วมสร้าง หลักสูตร
ครุศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏ ประจำปี พ.ศ. 2562. กรุงเทพฯ:

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2562). **เข้าใจสมรรถนะอย่างง่าย ๆ**

ฉบับผู้บริหาร และบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา
การศึกษา.